

Микола ПРИСЯЖНЮК,
міністр аграрної політики
та продовольства України:

«ЗА БАЖАННЯМ НАРОСТИТИ АГРАРНЕ ВИРОБНИЦТВО МИ НЕ ПОВИННІ ВТРАТИТИ УКРАЇНСЬКЕ СЕЛО»

Плоди української ниви стають щоразу вагомим аргументом на користь нашої країни у торговельних операціях світового ринку продовольства. Про це, зокрема, йшлося на прес-конференції у Міністерстві аграрної політики та продовольства України.

Те, що аграрний сектор нашої економіки нині створює чверть ВВП й охоплює 60 відсотків споживчого ринку, красномовний доказ поступового відродження вітчизняного сільськогосподарського виробництва. Минулого року аграрії сплатили понад 40 млрд грн податків — утричі більше від обсягів державної фінансової підтримки галузі. За словами міністра агрополітики Миколи Присяжнюка, з кожним роком уряд суттєво збільшує фінансування сільського господарства: 2011 року на галузь було виділено 13,5 млрд грн — більш ніж у 1,5 разу проти попереднього року. Помітні позитивні зрушення у кредитуванні аграрного виробництва: торік сюди залучено майже 15 млрд грн кредитів — у 2,2

разу більше, ніж 2009 року. Ось чому, наголосив міністр, «наш аграрний сектор, порівняно із аналогічними секторами і наших сусідів, і країн Європейського Союзу, нині має найвищий показник самодостатності».

Красномовним свідченням цього став минулий рік, рекордний за врожайністю зернових: 57 млн тонн — на 17,5 млн тонн більше, ніж позаторік. Останніх жнив порадувала рідна нива врожаєм олійних культур і рекордними намотами сої. Вперше за багато літ звелось з колін вітчизняне цукроваріння: виробництво цукру зросло вдвічі і сягнуло 2,3 млн тонн. Перевершивши показник потреби внутрішнього ринку в солодкому продукті на 500 тис. тонн. Збільшується виробництво овочів, плодово-ягідної продукції та

винограду. Таким чином рослинницька галузь минулого року приросла продукцією на 28 відсотків. А загалом виробництво в сільському господарстві торік перевершило позаминулорічний показник на 17,5 відсотка, зокрема у сільгоспідприємствах — на 24 відсотки. Нині Україна посідає друге місце серед країн — експортерів зерна кукурудзи та ячменю і восьме серед експортерів пшениці. А за експортом соняшникової олії впевнено лідируємо на міжнародному ринку, забезпечуючи 52 відсотки її світового запасу.

Як запевнив головний аграрій країни, «на достоту жорстких зовнішніх ринках сільськогосподарської продукції ми стаємо надійними, стабільними і вагомими гравцями, поступово посилюємо

свої позиції». Обсяги експортної продукції зросли майже на третину і становили торік понад 13 млрд доларів США. На своєму продовольчому ринку Україна крок за кроком позбавляється тягара імпортозалежності. Лише торік ввезення м'яса та субпродуктів птиці скоротилося на 65 відсотків, замороженої риби — на 18, фруктів — на 52 відсотки.

Цього року для української продукції відкрито нові ринки: Саудівської Аравії, Індії, Бангладеш, КНР, країн Північної Африки. В найближчих планах — переважання наших відносин з країнами Євросоюзу. Вже торік суттєво зріс експорт української сільськогосподарської продукції до країн ЄС.

Судячи з оптимістичного звіту керівника аграрного відомства, є всі підстави стверджувати про скорі повноцілне відродження і вітчизняного тваринництва. Принаймні за рахунок структурних змін у птахівництві та свинарстві вже збережено його позитивну динаміку. Обсяги вирощування худоби та птиці зросли на 3 відсотки, а виробництво яєць — майже на 10 відсотків. Сільськогосподарським підприємствам вперше за 20 років удалося стабілізувати ситуацію з виробництвом молока. І збільшити його обсяг проти 2010 року на 1,7 відсотка.

Втім, зауважив Микола Присяжнюк, у січні-лютому спостерігалось зниження закупівельних цін на молоко. Зокрема, на продукцію, реалізовану сільгоспідприємствами, — на 5 відсотків, і населенням — на 12 відсотків. Але, за словами міністра, уряд, невідкладно розглянувши ситуацію, вжив дієвих заходів, які дадуть можливість стабілізувати закупівельні ціни.

Водночас нарощуються обсяги інвестицій у розширення бази

тваринництва. Торік розпочато будівництво 26 нових тваринницьких об'єктів та реконструкцію 95 тваринницьких ферм і комплексів. Запропоновано низку стимулів, передовсім виплат та дотацій, для нарощування поголів'я худоби.

Проте, наголосив очільник міністерства, за бажанням наростити аграрне виробництво ми не повинні втратити основу і платформу цього виробництва — українське село. Перед урядом стоїть завдання запропонувати економічну модель господарювання на селі з урахуванням природно-кліматичних особливостей і ресурсної бази. Таку модель, яка б стала поштовхом для всебічного розвитку сільських громад. Міністр запевнив: очолюваний ним державний орган над цим активно працює і найближчим часом запропонує конкретні рішення. «Та модель розвитку українського села, яку ми спільно відпрацюємо із асоціацією голів сільських і селищних рад, буде ефективною і знайде підтримку уряду».

І родючість української ниви, і результативність роботи усіх галузей аграрного виробництва, і доля рідного села та його громадян ні тісно і кривно ув'язано з поступальними перетвореннями у сфері земельних відносин, із запровадженням ринку сільськогосподарської землі. Ця думка звучала і у виступах міністра та керівників аграрних відомств, і в запитаннях представників преси. Журналісти, зокрема, цікавилися наслідками збільшення майже вдвічі нормативно-грошової оцінки земель, запровадженого цього року урядовою постановою. Адже на практиці це означає аналогічне зростання ціни оренди. То чи не спричинить це врешті-решт подорожчання сільськогосподарської продукції?

Як пояснив голова Державного агентства земельних ресурсів України Сергій ТИМЧЕНКО, нормативно-грошова оцінка землі не переглядалася з 1995 року, коли тонна пшениці коштувала 12,5 карбованців. Вона лише індексувалася — і не більш того.

— На ціні продукції сільгоспідприємств зростання нормативно-грошової оцінки землі практично не відіб'ється, — запевнив керівник Держземагентства. — Але орендодавцям, власникам земельних паїв це відчутне поповнення: цього року орендна плата в середньому сягне 700 гривень. Адже насправді це кричуща соціальна несправедливість, сумна реальність сьогодення українського села: власник чотирьох гектарів найродючішої в Європі землі часто-густо перебуває за межею бідності. Цю соціальну несправедливість ми зобов'язані ліквідувати.

Думку голови Держземагентства цілкомто поділяє і міністр агрополітики Микола Присяжнюк:

— Ми не можемо не реагувати, коли селян, сільські громади фактично зводять до ролі сторонніх спостерігачів, виводять із активних виробничих, соціально-економічних процесів, які відбуваються на селі. Ми не маємо права перетворити українське село в резервацію. Селянин повинен мати повноцінне джерело фінансових надходжень — від обробітку паю, присадибної ділянки чи від стабільного працевлаштування. І, ясна річ, від здачі в оренду своєї землі.

Втім, міністр пообіцяв цього року «прискіпливо відстежувати, наскільки нова орендна плата за землю буде обтяжливою для сільгосптоваровиробників». І в разі необхідності внести відповідні корективи в постанову Кабінету Міністрів.